

Dnr: Ku2017/00232/D

Remissvar på SOU 2016:92 - Värna demokratin mot våldsbejakande extremism - nationell samordning och kommunernas ansvar

Sammanfattning

Vi stödjer följande förslag:

- Att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap tar över samordningsuppdraget att värna demokratin mot våldsbejakande extremism och fr.o.m. 2018 svarar för den nationella samordningen av arbetet mot våldsbejakande extremism.

Vi invänder mot följande formulering i förslag till förordning om samordning mot våldsbejakande extremism, 1§, sista satsen:

- "Med våldsbejakande extremism avses ideologier och riktningar som bejakar och legitimerar våld som medel för att förverkliga extrema åsikter och idéer."

Vi föreslår att 1§, sista satsen i förslag till förordning om samordning mot våldsbejakande extremism till förordning ersätts med följande:

- "Med våldsbejakande extremism avses ideologier och riktningar som bejakar och legitimerar våld som medel för att förverkliga åsikter och idéer."

Vår bedömning

Vilka behov har vi utifrån vår verksamhet av nationell samordning av arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism?

Ur Institutets perspektiv är den mest angelägna delen av samordningsansvaret att "initiera och följa forskningen på dessa områden".

Vilken myndighet, inklusive myndigheter som inte har behandlats av utredningen, anser vi är mest lämplig att tilldelas uppdraget som nationell samordnare?

Vi menar att Myndigheten av samhällsskydd och beredskap (MSB) är mest lämplig att tilldelas uppdraget som nationell samordnare. MSB har god erfarenhet av att initiera forskning av relevans för samhällets krisberedskap. Under 2015 utlyste MSB medel för forskning om antagonistiska hot och social oro i en öppen ansökningsprocess där institutet stod bakom en av tre framgångsrika ansökningar. Vår erfarenhet av MSB som forskningsamordnare är goda. Vi ser inte att någon av de övriga kandidater som diskuteras i delbetänkandet har lika goda förutsättningar som MSB att ha en öppen och transparent dialog med det breda forskarsamhället. Ur ett strikt forskningsperspektiv vore någon av de statliga forskningsfinansiärerna naturligtvis att föredra, exempelvis

Vetenskapsrådet. Eftersom en viktig aspekt av samordningsansvaret är att koordinera forskningsinitiativ i samverkan och dialog med andra funktioner som faller under den samordnande myndighetens ansvar menar vi emellertid att detta inte är ett meningsfullt alternativ.

Att värna samhället mot våldsbejakande extremism är först och främst en fråga om att förhindra användningen av våld

Vi menar att förslaget till författningstext gör en olycklig hänvisning till "extrema idéer" som riskerar att underminera samordnarens legitimitet. Vi menar att referenser till "extrema åsikter och idéer" bör undvikas av två skäl. För det första låter sig begreppet inte definieras utan en föreställning av vad som skulle vara en "måttfull" åsikt eller idé. Det förefaller inte fruktbart att ge sig in i en sådan diskussion. För det andra avleder det fokus från det som är problemets kärna, nämligen våldsanvändningen. Den våldsbejakande extremism som använder våld som medel för att förverkliga "måttfulla åsikter eller idéer" är inte mer önskvärd än den extremism som vill förverkliga "extrema åsikter eller idéer". Vi föreslår alltså att "extrema åsikter och idéer" ersätts med "åsikter och idéer" i förslagstexten, 1§ sista satsen.